

Na návšteve v letnej škole polymérov

23.7.2026 - Andrea Nozdrovická | SAV

Je príjemné a oživujúce vidieť počas týchto dvoch týždňov pobehovať po areáli SAV mladých ľudí. A možno ich tu stretneme o takých desať rokov ako kolegov. Ktovie... prehodil počas cesty areálom SAV na bratislavskej Patrónke vedec z Chemického ústavu SAV. Mal pravdu. V týchto dňoch je naozaj v akadémii viac vedychtivých mladých ľudí. Minulotýždňovú Letnú školu mladých vedcov (LŠMV) vystriedala o pár rokov „mladšia“ Letná polymérna škola, ktorú otvorili v pondelok 20. júla 2026 v Ústave polymérov SAV, v. v. i.

Do jej tretieho ročníka, ktorý ústav organizuje v spolupráci s Fakultou chemickej a potravinárskej technológie STU, sa prihlásilo 33 študentov a študentiek stredných škôl z celého Slovenska. Vybrali 16, ktorým organizátori zabezpečujú všetok komfort letného tábora. Účastníci a účastníčky okrem práce na svojich projektoch s vedcami a vedkyňami v laboratóriách už v stredu absolvovali exkurziu na Chemickom ústave SAV, v. v. i., a atraktívnu návštevu a predstavenie superpočítača PERUN vo Výpočtovom stredisku CSC SAV, v. v. i. Samozrejme, nie všetkých prednáška zaujala rovnako, no tí, ktorých oslovila, kládli otázky hodné odborníkov. Stredajší podvečer bol vyhradený grilovačke a športovým aktivitám. Bratislavskí účastníci sa nemuseli báť, že by o spoločný večer prišli – grilovali všetci. *„Chceli sme, aby sa naučili nielen spolupracovať na projektoch, ale aj vychádzať s neznámymi ľuďmi a možno aj nadviazať kontakt na budúcu spoluprácu. Nikdy nevieme...”* usmieva sa Silvia Podhradská z Ústavu polymérov SAV, v. v. i., ktorá má na starosti organizáciu podujatia.

V čom sa líši letná polymérna škola od minulotýždňovej letnej školy mladých vedcov? *„Ide o podujatie, ktoré organizuje len jeden ústav v spolupráci s odbornou vysokoškolskou fakultou podobného zamerania. Je to už výraznejšia špecializácia, účastníčky a účastníci idú viac do hĺbky, sú aj starší, lebo ide výlučne o stredoškolákov, a mnohí už majú aj konkrétnu predstavu o svojej budúcnosti. Do polymérnej školy ‘berieme’ vždy nových účastníkov,”* približuje duša oboch podujatí Alena Opáľková Šišková z Ústavu polymérov SAV, v. v. i., a Ústavu materiálov a mechaniky strojov SAV, v. v. i. Počas letnej školy je mladým ľuďom k dispozícii takmer celý vedecký kolektív ústavu a vyskúšať si môžu takmer všetko – od jednoduchého pipetovania cez termoanalýzu až po vyrobenie šperku z plastovej fľaše. Každý z nich sa podieľa na projekte, ktorý potom predstaví posledný deň podujatia na konferencii – posterovej prezentácii výsledkov.

„Hoci je to veľmi náročné, je to pekná práca – najmä keď vidíme, že mladých ľudí to baví,” hovorí Zuzana Kroneková z Ústavu polymérov SAV, ktorá mala na starosti aj žiačky v rámci LŠMV. A odzrkadľuje sa to potom aj na úspechoch. *„Mali sme tu účastníkov, ktorí potom vyhrali okresné kolo SOČ-ky. A teší nás aj to, že k nám chodia študenti a študentky, ktorí sa o našej škole dopytujú od svojich kamarátov – čiže na základe výborného odporúčania,”* hodnotí vedkyňa.

Medzi účastníkmi sme našli aj Juraja, prváka zo strednej chemickej školy, ktorý sa dostal na letnú polymérnu školu cez EduPage, chémia ho baví, pracuje na molekulovej dynamike a simulácii bielkovín, no budúcnosť má (zatiaľ) nalinkovanú jasne – po skončení školy chce odísť zo Slovenska. Veronika a Tamara v tíme Zuzany a Juraja Kronekovcov to majú inak. Dnes „vysádzajú baktérie a testujú antibakteriálne vlastnosti materiálov“ a o pár rokov sa možno vidia na tom istom mieste ako vedecké pracovníčky. Podobne je to u Jasmíny a Veroniky v tíme Aleny Opáľkovej Šiškovej. Jasmína sa v čase našej návštevy práve sústreďovala na výrobu náramku pomocou elektrostatického zvlákňovania, pričom využívala roztok z PET fľaše. Celá nadšená nám potom ukazovala už vyrobené náušnice. A že z plastu... Všimli sme si aj prácu Simony a Michala na retardére horenia v Laboratóriu termálnej analýzy v tíme u Anny Vykydalovej, kde skúmali pomocou simultánnej termoanalýzy

rozdiely v degradácii materiálov.

V každom laboratóriu sme videli nadšenie a radosť. Nikto neľutoval, že prázdniny trávi v laboratóriách, niekde aj bez klímy. Rovnaké nadšenie a radosť bolo cítiť aj u vedcov a vedkýň – ktorí mohli napríklad dovolenkovať. Odovzdať niečo zo svojho celoživotného nadšenia a lásky pre vedu, výskum a poznávanie nepoznaného však považujú takmer za samozrejmosť.

FOTOGALÉRIA

Spracovala: Andrea Nozdrovická

Foto: Martin Bystriansky

https://www.sav.sk?doc=services-news&lang=sk&news_no=13821&source_no=20